בס"ד

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מוסדות ברסלב
"אהבת משה"

פרשת לך לך
תשפ"ז
גליון 333

אַ לֶעבְטִיגֶער שַׁבָּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

לַעֲשׂוֹת נְפָשׁוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

השבוע בפרשה אנו קוראים על מידת החסד של אברהם אבינו, וכדברי רש"י על הפסוק: "ואת הנפש אשר עשו בחרן": שהכניסן תחת כנפי השכינה. במדרש תנחומא (יב) על הפסוק: "וזרע צדקה שכר אמת", זה אברהם שזרע צדקה והיה מאכיל עוברים ושבים, שנאמר: "ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' קל עולם" (בראשית כא, לג). לאחר שהיה מאכילן ומשקן, היו מברכין אותו. ואמר להם: לי אתן מברכין? ברכו לבעל הבית שנותן לכל הבריות אכל ומשקה ונותן בהם רוח... והיה מלמדם ברכות וצדקות. הוא שאמר הכתוב: "ואת הנפש אשר עשו בחרן" (בראשית יב, ה).

אמר רבי אלכסנדרי, אלמלא נתכנסו כל הבריות לעשות יתוש אחד, אין יכולין לעשות. ומהו הנפש אשר עשו, שהיה מלמדן יראת שמים ומורה להן את התורה. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אתה זרעת את הצדקה והודעתני בעולם, שכר אתה נוטל, שנאמר: "שכרך הרבה מאד".

אלפיים שנות תורה – מזמן אברהם אבינו

ובגודל המשכת אור התורה בעולם – ע"י אברהם אבינו, נוכל ללמוד, מדברי חז"ל (עבודה זרה ט.) על הא דתנא דבי אליהו: ששת אלפים שנה הוי העולם, "שני אלפים תהו", בלא תורה. שני אלפים אחריהן, הן "שנות תורה", ושני אלפים אחריהן הן השנים הראויות להיות "ימות המשיח", שראוי לבוא בהם המשיח.

והגמרא מבארת את הברייתא: שני אלפים שנות תורה, מאימתי מתחילין למנות אותן? ולאחר דין ודברים – מתרצים: שאינם מתחילים מזמן מתן תורה, אלא מהזמן שנאמר עליו "ואת הנפש אשר עשו בחרן". והיינו, מעת שאברהם אבינו הכניס נפשות תחת כנפי השכינה, ושיעבדם לתורה, מהעת ההיא מתחילים למנות שני אלפים של תורה.

להשקות האילנות

וכך הם הדברים ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה נח) על עבודתו של אברהם אבינו, אברהם הוא בחינת 'חסד' (זוהר תולדות קמה, ועוד), ומובא בגמרא (סוכה מט:) על הפסוק "ותורת חסד על לשונה", זה הלומד תורה על מנת ללמדה. על כן זה מה שנאמר אצל אברהם "ואת הנפש אשר עשו בחרן", שהוא למד תורה כדי ללמדה לאחרים.

ומה נמלץ להסמיך מהמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' על הפסוק בפרשייתנו (יב ט) "ויסע אברהם הלוך ונסוע הנגבה", מלשון 'ללחלח הנגיבה', שזהו בעצם עבודתו של אברהם אבינו, להכניס רוח חיים, רוח דקדושה, ב'נגב' באלו ה'יבשים' מעבודת הבורא.

וב'סיפורי מעשיות' (מעשה ג') בתחילת המעשה מסופר, על צוואתו של החכם לבניו - לפני הסתלקותו: שמותר להם לעסוק בעוד פרנסות, אבל בזה תשתדלו להשקות אילנות, וכבר הסמיכו לכך; שהכוונה הוא להשקות 'בני אדם' הנקראים 'עצי השדה', להפיח בהם תורה ועבודת השם.

ובהקשר לכך, הלא הם הדברים הכתובים עלי ספר (חיי מוהר"ן תקמג): היה מדבר הרבה עמנו והזהיר אותנו מאד לקרב נפשות להשם יתברך, להשתדל לדבר הרבה עם בני אדם כדי לעוררם ולהשיבם לקרבם להשם יתברך. ורצונו היה אפילו לדבר עם בני העולם שיחות חולין בעסקי העולם, אולי יצמח ויתגלגל מזה דיבורים שיעוררו אותם להשם יתברך,

ואפילו אם לא יפעל כי אם תנועה בעלמא, שייכנס בהם איזה הרהור תשובה או התעוררות לפי שעה, גם כן טוב מאד, מכל שכן שיכול להיות שברבות הימים, כשידבר עמהם ויחזור וידבר, אולי יזכה לעוררם באמת להשם יתברך ולקרבם לעבודתו יתברך - אשר אין דבר גדול מזה, כמובא בכל הספרים בפרט בזהר הקדוש (שמות קכח:): 'זכאה מאן דאחד בידא דחיבא וכו' וקדשא בריך הוא משתבח בה בכל עלמין'.

והאריך לדבר עמנו כמה וכמה פעמים מזה, וזירז אותנו לזה מאוד בכמה מיני לשונות... ופעם אחת קרא אותנו עצים יבשים על שאין אנו מולידים נפשות שיתקרבו להשם יתברך על ידינו.

והיה צועק הוֹי הוֹי, גיוואלד גיוואלד

ועוד על עבודת הקודש של אברהם אבינו בקירובו בני אדם לעבודת ה', הוא בספר 'חיי מוהר"ן' (שצ"ה): אברהם אבינו היה מקרב בני הנעורים להשם יתברך. כי היה מגיר גרים כידוע (בראשית רבה לט).

ודרכו היה שהיה בא בתוך העיר, והיה רץ בתוך העיר, והיה צועק הוֹי הוֹי, גיוואלד גיוואלד... והוא היה טוען עמהם הרבה שהם כולם בטעותים גדולים, כי היה בקי בכל השכליות והסברות של דרכי העבודה זרה שלהם, כי העבודה זרה של הקדמונים היו להם בזה כמה סברות ושכליות של טעות. ואברהם אבינו עליו השלום היה בקי מאד בכל סברותיהם ודרכי טעותיהם. והיה מוכיחם ומראה להם שהכל טעות, וגלה להם האמונה הקדושה האמתית...

והיה אברהם אבינו עוסק בזה הרבה לגלות האמונה הקדושה בעולם. והיה מחבר ספרים הרבה מאד על זה, אלפים ספרים. והיו לו בנים הרבה, ומסתמא מאחר שהיו בניו, היו כולם הולכים בדרך הישר, כי אפילו ישמעאל עשה תשובה (בבא בתרא טז:). אך אחר כך כשרצה אברהם אבינו להשאיר ספריו וחכמתו בעולם, היה חוקר ומתבונן בעצמו למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, עד שנסכם אצלו להניח הכל ליצחק אבינו, ומסר לו הכל.

ואחר כך היה יצחק גם כן הולך בדרך זה, והיה מגיר גם כן גרים הרבה, וחיבר גם כן ספרים הרבה מאד בענין חיזוק האמונה הקדושה. והיה מתבונן גם כן למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, כי גם עשו הוטב בעיניו והטעה אותו עד שהיה אוהבו, כמבואר שהיה מרמה את אביו בדבריו, והיה שואלו אבא איך מעשרין את המלח וכו'. אבל אף על פי כן התבונן יצחק בדעתו, עד שנתברר לו שהעיקר הוא יעקב ומסר לו הכל.

וכן יעקב, היה עוסק בזה לקרב בני הנעורים להשם יתברך... והוא למד עם כל בניו דרכי האמונה הקדושה, כי היו כולם צדיקים. אך אף על פי כן חקר בדעתו למי למסור כל חכמתו, עד שמסר כל חכמתו ללוי, ולכולם מסר ראשי פרקים. ועל כן שבט לוי היו דבוקים וחזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם. ועל כן שבט לוי לא טעו בעגל, וגם לא היה עליהם שום עבודת מצרים, כי שבט לוי היו חזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם.

ועבודה זו, אנו רואים בהמשכיותו של אברהם אבינו לדורות הבאים אחריו, כדברי הפסוק (יח יט): "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט".

נצעד גם אנו, בדרכיו של אברהם אבינו, נהיה מתלמידיו, נרבה גבולנו בתלמידים ובחברים, בהארת דרכי השי"ת, לנו, לבנינו, ולכלל עמך בית ישראל הקרובים והרחוקים גם יחד, ונעשה נפשות להשי"ת.

פְּנִינֵי פַּרְשָׁה

"אל הארץ אשר אראך" (יב א)

אפשר לדייק לשון "**אראך**" ולא אשר **אומר לך**. ד'**ראיה**' רומזת על **חכמה ודעת** וכמובא על הפסוק "**ותפקחנה עיני שניהם**" (עיין **ליקוטי מוהר"ן** טז ועוד), וזאת מה שהיה בארץ ישראל, וכדבריהם (קידושין מט:) '**עשרה קבין חכמה ירדו לעולם תשעה נטלה ארץ ישראל**'.

כן אפ"ל דר"ת וס"ת של "**אראך**" הוא **כ"א**, כמספר שם '**אקי"ה**' הרומז על **רצון**, (שהוא מלשון אני רוצה, **ליקו"מ ו**) ועיקר קבלת הארץ הוא **ע"י השתוקקות**, וכמו שאנו רואים **במשה רבינו שהתגעגע לארץ ישראל**, וכמובא ב'**ליקוטי מוהר"ן**' (קנ"ה) על ההשתוקקות של משה רבינו לארץ ישראל, ובהמשך דבריו שם: '**וצריך כל אדם לבקש מהשם יתברך, שיהיה לו כיסופין וגעגועים לארץ ישראל**'.

'לך לך מארצך ממולדתך מבית אביך אל הארץ אשר אראך' (יב א)

לכאורה היה צריך לומר מקודם "**מולדתך ובית אביך**" ולאחר מכאן "**ארצך**". אולם אפ"ל ש'**ארץ**' רומז על '**מלכות**' כמובא ב'**עץ חיים**' (שער ציור עולמות פ"א. ויעויין ב'**ליקוטי מוהר"ן**' פ"ב ב על הפסוק: לה' הארץ ומלואה) וזהו הדבר הראשון להמליך את השי"ת בעצבו '**ארצו**' – '**מלכותו**' שלו, וידבק בבחינת '**ארץ**' שהקב"ה ציוהו: "**אל הארץ אשר אראך**", וכשיש **עול מלכותו יתברך** כבר אפשר לעזוב את **מולדתו ובית אביו** – שהם הרגליו וטבעיו (וכמובא **בליק"ה** תחומין ג' עד).

"לך לך מארצך... והיה ברכה" (יב א ב)

בדברי רש"י על "**והיה ברכה**" '**הברכות נתונים בידך**'. אפ"ל "**לך לך**" בגימטריא '**מאה**', וכבר מובא על החיוב לברך **מאה ברכות בכל יום** (מנחות מ"ג ע"ב), ואשר בכוחם **עוצרים את המגיפה וממשיכים את הברכות**, ועיין בספר '**פני דוד**': **מאה ברכות** עם **ב' כוללים לשתי התיבות** גימטריא **תרע"ו**, שבמאה ברכות ינצל מהקללות שבהם **תרע"ו אותיות**, ולעומת **קללות יהיו ברכות**. וזהו "**לך לך**" בכוח **המאה ברכות** ממשיכים את כוח הברכה, "**והיה ברכה**".

(ויעויין בארכה בספר '**המברך יתברך**' מהגרי"מ שכטר בהמשכת הברכה ע"י מאה ברכות).

ואפשר להוסיף על כך בדברי רש"י, על תיבת "**לך לך**" – '**להנאתך ולטובתך**' – דבזה רמוזים ענין הברכות, וביחוד '**ברכת הנהנין**' שיש בהם '**להנאתך ולטובתך**', ודו"ק.

וכן הא '**אברהם אבינו**' קירב בני אדם להשי"ת **בכוח הברכות** שבירכו אצלו. (ויעויין בספר 'המברך יתברך' עמ' מה ע"כ).

"ונברכו בך כל משפחות האדמה" (יב ג)

הנה אנו רואים הדגש על '**משפחות**' שבזה

מוסדות ברסלב "אהבת משה" – תלמוד תורה * ישיבה לצעירים * הישיבה הגדולה * כוללי אברכים * חבורות בוגרים טלפון: 02-5829920

סִיפּוּרִים מְאִירִים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זי"ע

"וחיתה נפשי בגללך" (בראשית יג יג)

אריכות ימים בזכות הברכה

היה זה רבי נפתלי מגדולי תלמידי רבינו, שנולד בשנת תק"ם – (שנת לידתו של ידידו מוהרנ"ת) שהאריך ימים ונסתלק בשנת תר"ך, את גופו טמנו בבית החיים החדש אשר באומן.

את הברכה לאריכות ימים קיבל רבי נפתלי בהזדמנות מסוימת מרבינו, בצוותא עם חברו רבי נתן. ומעשה שהיה כך היה: כאשר עמד רבינו לנסוע ללמברג, לא יכלו שני התלמידים רבי נתן ורבי נפתלי – להיפרד הימנו, הם נסעו ללוותו מרחק של ערים מספר עד קרוסנה ומוהליב.

כאשר הגיע רבינו לקרוסנה, לא יכלו תלמידים אלה להסכים בלבם לשוב, לבם נכסף לראות את פני רבינו ולשמוע אמרי קדשו. הם החלו לרדוף אחר העגלה שהמשיכה בנסיעתה לעבר מוהליב, ושני התלמידים בכיסופי לבם השיגו אותה רגלי...

כאשר הוצרכה העגלה להעפיל במעלה הר ומשם להמשיך על הגשר, רצו התלמידים לפניה עד שהגיעו לגשר ועמדו לחכות לרבינו.

הרבי התרגש מאוד בראותו כיצד רודפים אחריו שני תלמידיו היקרים, כאשר נפגשו קרא עליהם: חיים ארוכים לכם !

וכך היה: רבי נפתלי האריך ימים וזכה לזקנה מופלגת עד לגבורות שמונים. בשנים ההם לא הייתה תוחלת החיים גדולה כל כך. שמונים שנה נחשבו לאריכות ימים מופלגת.

גם רבי נתן, שקיבל ברכה זו מרבינו , חי עד לששים וחמש שנה. אמנם לא כפי שנות חיי חברו רבי נפתלי, אך בהתחשב עם מחלתו הקשה שקיננה בו כמה שנים, אף זה לאריכות ימים יחשב – מציין רבי אברהם ב"ר נחמן - מגדולי החסידים ומעבירי המסורת.

"כה יהיה זרעך" (בראשית ט"ז ה)

מסירות והקניית דרך לבן

רם היחס היה רבי ישראל אבא רוזנפלד – הלוא הוא התייחס לכמה גדולי תלמידים של רבינו, רבי אהרן רבה של העיר ברסלב בחיי רבינו, המקובל רבי יודל מדאשיב שהיה מלפנים מגדולי תלמידי הרה"ק רבי פנחס מקאריץ, ורבי שמואל יצחק מטשעהרין שזכה ללוות את רבינו בכמה מסעיו.

רבי ישראל אבא היגר מטשעהרין וקרמנצ'וג שבאוקראיינה לעבר ארצות הברית.

זכה רבי ישראל אבא לבן שהאיר והפיץ את תורת רבינו ברחבי ארה"ב – הלוא זה בנו החסיד המפורסם רבי צבי אריה שקירב רבים ליהדות ולאור תורתו של רבינו.

רבי ישראל אבא עמד על כל משמר בארה"ב דאז שמעטים היו הם החרדים לדבר ה', לחנך את בניו לתורה ויראת שמים וללכת בדרכי אבות.

רבי ישראל אבא נתן דוגמה אישית לילדיו כיצד להיות עובדי ה' אמיתים. והיה זה בנו רבי צבי אריה בשיעור שמסר כעבור שנים בהלכות טלטול חפצים ברשות הרבים בשבת, סיפר מה שעשה אביו כשגילה בשבת אחת ששכח את שעון הזהב שלו בכיסו.

וכה הייתה שיחתו: אם מישהו מגלה בשבת שהארנק נשכח בכיסו כשהוא ברשות הרבים והוא רוצה להציל את כספו בשבת, הוא יכול לעשות זאת על ידי נשיאתו בפחות מארבע אמות בכל פעם, או על-ידי נתינתו לגוי, או פתרונות אחרים שהשולחן ערוך מביא, ובדרכים הללו איש לא יוכל לומר שהוא מחלל שבת או שהוא עושה משהו לא בסדר, אבל אדם שנזהר יותר בכבוד השבת, יימנע מכך, הוא פשוט יישאר לעמוד שם במקום (כדי לוודא שאיש לא ייקח את הכסף) כל השבת.

כשהייתי בערך בן עשר, הלכתי עם אבי עליו השלום לבית הכנסת בליל שבת, לפתע עלתה על פניו הבעה מזועזעת, הוא הרגיש את שעון הזהב שלו בכיסו, זה היה בשנות השפל הגדול בארה"ב – ימי העוני האמיתי. מעט מאוד לחם היה בבית, ועל עוגה לא העזו אפילו לחלום. את שעון הזהב היקר הוא קיבל במתנה והוא היה הרכוש היקר ביותר שלו, הנכס היקר היחיד, הוא היה חייב לשמור עליו מכל משמר.

לשעון הזהב היה ערך סנטימנטלי רב, הוא הביא אותו מרוסיה מולדתו, לא משנה כמה כסף היה שווה, כמה אוכל היה יכול לקנות בעזרתו. הוא לא מכר אותו, הוא אף פעם לא משכן את השעון, כל כמה שהמצב שלנו היה חמור, וה' עזר לנו תמיד להחזיק מעמד ולהתקיים.

שמתי לב איך בלי שמץ של היסוס, הוא פשוט הוציא את השעון מכיסו, הפיל אותו לתוך הביוב, והלך. הייתי בהלם בזמנו, המאורע הזה נשאר טבוע בזיכרוני, לא בגלל שעון הזהב, אלא בגלל אותה שניה אחת של נקיטת מעשה בלי לחשוב פעמיים. פעולה מידית של אדם שפעל מתוך יראת שמים טהורה, התמסרות מוחלטת לכבוד ה' ולמצוותיו. הוא לא חשב כלל על ההקרבה העצומה שהוא מקריב, וגם לא שקל כיצד יוכל להציל את השעון. כמובן, הוא ידע שיש אפשריות אחרות. הוא הכיר היטב את הדרכים המתוארות בגמרא ובשולחן ערוך המאפשרות למנוע הפסדים כאלה בשבת.

אף על פי שהיה צדיק ולמדן, יראת השמים שלו עלתה בהרבה על ידיעותיו וחכמתו, אולי איננו יכולים לחקות מעשים כמו של אבי, אבל חשוב לדעת על צדיקים כאלו שחיו בזמננו...

לא בכדי זכה רבי ישראל אבא לבנו המיוחד רבי צבי אריה, בן הצועד בדרכי אבותיו ומסירותו. בן שהאיר עיני ישראל לרבים - רבים מאוד, בשיחותיו, אורחותיו והליכותיו...

מִן הַבְּאֵר הַהוּא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים | מְסַפְּרִים וּמְבַקְּשִׁים מֵהַשֵּׁם

יְלָדִים יְקָרִים ! כַּמָּה טוֹב יִהְיֶה לָנוּ - אִם נִתְרַגֵּל לִשְׁפֹּךְ שִׂיחַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. לְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת הַכֹּל מָה שֶׁקּוֹרֶה עִמָּנוּ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל הַכֹּל, כָּכָה נַרְגִּישׁ שֶׁאָנוּ לֹא לְבַד, אָנוּ עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

הָיָה זֶה רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב, כְּשֶׁהָיָה צָעִיר לָיָמִים, הוּא הָיָה גָּר לְיַד נָהָר גָּדוֹל, וְהָיָה לוֹקֵחַ לִפְעָמִים סִירָה קְטַנָּה, וְשָׁט עִם הַסְּפִינָה לְאֶמְצַע הַנָּהָר, מֵאֲחוֹרֵי אֵיפֹה שֶׁגָּדְלוּ 'קְנֵה סוּף' – כָּדְ שֶׁאַף אֶחָד לֹא הִבְחִין בּוֹ, וְשָׁם הָיָה פּוֹרֵשׂ אֶת שִׂיחָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם כְּבֵן לִפְנֵי אָבִיו.

הַכֹּל, הַכֹּל הוּא סִפֵּר לְהַשֵּׁם – וּבִזְכוּת תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת זוֹ זָכָה לָמָה שֶׁזָּכָה – כְּפִי שֶׁאָמַר פְּעָמִים רַבּוֹת עַל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה לִפְנֵי הַשֵּׁם שֶׁאֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְכָל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים שֶׁבָּעוֹלָם.

הָבוּ יְלָדִים יְקָרִים, לְהִתְרַגֵּל לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עַל הַכֹּל מָה שֶׁאָנוּ צְרִיכִים – בְּפֵרָט הַדְּבָרִים הָרוּחָנִיִּים: "תּוֹרָה", "תְּפִלָּה", "מִדּוֹת טוֹבוֹת", "כִּבּוּד אָב וְאֵם", "שִׂמְחָה", "חֲבֵרִים טוֹבִים", וְעוֹד וְעוֹד... עַל הַכֹּל נִתְרַגֵּל לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם שֶׁיַּעֲזֹר לָנוּ בְּזֹאת, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן שׁוּב וְשׁוּב עַל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁאָנוּ צְרִיכִים, כְּמוֹ 'בֵּן' שֶׁמְּבַקֵּשׁ מֵאָבִיו שׁוּב וְשׁוּב וְאֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ וּמִרְפֶּה.

אִם נֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ שֶׁל תְּפִלָּה, הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ יִהְיֶה הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹבִים – נִהְיֶה תָּמִיד עִם הַשֵּׁם, וְלֹא נִהְיֶה לְבַד אַף פַּעַם. וְכָדְ יִהְיֶה לָנוּ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּהַכֹּל.

הֶמְשֵׁךְ פְּנִינֵי פַּרְשָׁה

יתברכו, דזה רומז על **ייחוס וקדושת טהרת בני ישראל**, וכדברי ה'**דעת זקנים**' על הפסוק (בראשית ח יט) "**למשפחותיהם יצאו מן התבה**". וכי יש משפחה לבהמה, אלא אותן שדבקו במינן זכו להיכנס וליצא מן התיבה.

וכן הוא ב'**תענית**' (לא.) על בנות ישראל בט"ו באב: '**תנו עיניכם למשפחה**', וברש"י: ואם בניך יהיו מיוחסים, יהיו הכל קופצים עליהם להינשא להם.

"וילך אברהם כאשר דבר אליו ה'" (יב ד)

בתחילת הציווי כתוב בלשון '**אמירה**' - "**ויאמר ה' אל אברהם לך לך**" – '**אמירה**' לשון **רכה**. ובכאן - בהמשך כתוב לשון '**דיבור**' – "**וילך אברהם כאשר דבר אליו ה'**" – **דבור לשון קושי**, כי בהתחלה מראים לאדם **קירוב והארה**, אך בהמשך צריך להילחם מתוך הקושי. ב'**ליקוטי הלכות**' (חוה"מ ב א): '**כי זהו מדרכי התשובה שבתחילה מקרבין אותו מלמעלה ואחר כך מרחקין אותו ויש לו ירידה, ואזי צריך להתחזק עצמו בכל מה שיוכל ולא יניח עצמו ליפול לגמרי ח"ו**, ואזי הירידה היא תכלית העלייה, וזוכה לחזור ולעלות אל הקדושה במעלה יתרה'

"הלך ונסוע הנגבה" (יב ט)

"**נגבה**" רומז ל"**חכמה**", "**הרוצה להחכים ידרים**" (ב"ב כה:), לחכמת התורה מתחילים **מהקל אל הכבד, לאט ובמתינות**, בריש; "**הלוך**" ולאחר מכן "**ונסוע**". בתחילה זה **צר** לאדם, ולאחמ"כ זה **מתרחב.**

"אמרי נא אחותי את למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך" (יב יג)

ע"ד המובא (משלי ז') "**אמור לחכמה אחותי את**" וזהו על חכמת התורה **המטיב לאדם, ומחייה את נפשו, בעולם הזה, ולעתיד שזה יהיה טלל תחיה**, כמובא בדברי **חז"ל.**

ואפשר לדייק על '**אחותי**' ולא '**אשתי**' מהא המובא **מהגאון רבי מאיר שפירא מלובלין** (שהשבוע היה יום היא"צ שלו), שהטעם שאנו קוראים לו בשם "**בר מצוה**" הוא לומר: שהמצוות שהאדם זוכה לקיים, **הוא נעשה דבוק בהם והם נעשים דבוקים בו, דוגמת הקשר של בן לאביו, שלא ייפרדו לעולם ובשום מצב**, מה שאין כן כשאדם נכשל בעבירה חס ושלום, הריהו נקרא '**בעל עברה**' דוגמת **בעל שיכול לגרש את אשתו**, כך העבירה אינה נשארת דבוקה בו תמיד, ויכול לנתק עצמו מהם על ידי תשובה. וזהו כאן "**אחותי**", שזה קשר של נצח, לא כ"**אשתי**".

"ואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאד" (יג יג)

אפ"ל דנקט בריש "**רעים**" ולאחמ"כ "**וחטאים**", ע"ד המשנה באבות (פרק ב ט) '**לב רע**' הוא המידה הגרועה ביותר, ויעיין בפירוש **הרמב"ם ורבינו יונה דהכל נמשך מהלב** יעוי"ש. וזהו בכאן "**רעים**" דקאי על לב רע, ומהם נמשך לאחמ"כ "**חטאים**".

"קום התהלך בארץ... כי לך אתננה " (י"ג י"ז)

אפ"ל בלשון "**קום**" דהוא לשון של **חיזוק**, דהא **ארץ ישראל נקנית ביסורים**, כמובא בדבריהם (ברכות ה:), וזהו "**קום**".

ואפשר גם לומר: **דבסיפא של קרא** כתוב "**כי לך אתננה**", דלפני כן יש את הצורך **באיתערותא דלתתא**, וזהו בריש: "**קום**" לפני "**לך אתננה**".

ואפשר להוסיף בדרך רמז: דבתיבת "**קום**" טעם המקרא הוא: '**יתיב**' – מלשון '**ישיבה**' – רמז על **מצוות ישוב ארץ ישראל**.

זְוִית רְאִיָּה >>

נחפש ונבקש את המתיקות והתענוג בעבודתנו "לְמַעַן תִּמְצוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדוֹ" (ישעיהו)

לקבלת העלון: ys0527168275@gmail.com 052-7168275 | לשמיעת שיעורי הרב יהודה צבי שפירא ב'קול הלשון': 03-6171111 שלוחה: 7999126*
© כל הזכויות שמורות!

לעילוי נשמת ר' נחמן ב"ר משה הלוי ז"ל ומרת רחל בת ר' שבתי ע"ה